

Số : 577/KH-GDĐT-CTTT

Quận 4, ngày 03 tháng 11 năm 2021

KẾ HOẠCH

Tổ chức Chương trình hành động ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến 2050 của Ngành Giáo dục và Đào tạo Quận 4.

Thực hiện kế hoạch số 3252/KH-UBND ngày 02/10/2021 của Ủy ban nhân Quận 4 về triển khai Quyết định số 3273/QĐ-UBND ngày 08/9/2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về ban hành Kế hoạch hành động ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến 2050 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh;

Nhằm tổ chức phòng tránh, ứng phó, giảm thiểu mức độ thiệt hại và thích nghi với biến đổi khí hậu, đem lại môi trường An toàn - An ninh - Sức khỏe cho CB-GV-NV và học sinh tại các cơ sở giáo dục trên địa bàn Quận. Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 triển khai kế hoạch tổ chức hành động ứng phó với biến đổi khí hậu giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến 2050 với nội dung như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM - MỤC ĐÍCH - YÊU CẦU

1. Đặc điểm

- Quá trình diễn ra từ từ, khó bị phát hiện, không thể đảo ngược được. diễn ra trên phạm vi toàn cầu, tác động đến tất cả các châu lục, ảnh hưởng đến tất cả các lĩnh vực của sự sống (động vật thực vật, đa dạng sinh học, cảnh quan, môi trường sống.....)

- Cường độ ngày một tăng và hậu quả ngày càng nặng nề khó lường trước. Nguy cơ lớn nhất mà loài người phải đối mặt trong lịch sử phát triển của mình, thu hẹp diện tích không gian sinh tồn, những đợt nóng với nhiệt độ cao xảy ra thường xuyên hơn.

- Hạn hán xảy ra thường xuyên hơn với quy mô rộng hơn hay kéo dài hơn. mưa lớn trở nên lớn hơn và hay xảy ra hơn. Bão nhiệt đới trở nên mạnh hơn và xuất hiện ở nhiều nơi mà trước đây chưa bao giờ xảy ra.

- Tác động đến nông nghiệp và an ninh lương thực, thủy sản, các hạ tầng ngành năng lượng, công nghiệp, xây dựng, giao thông vận tải và vùng ven biển, đến sức khỏe, nghỉ ngơi và du lịch

2. Mục đích

Xây dựng kế hoạch hành động và chỉ đạo cho toàn ngành đối với các trường hợp chịu ảnh hưởng bất lợi của biến đổi khí hậu để phục vụ tốt cho công tác giáo dục, tổ chức lồng ghép chương trình của ngành và các nhiệm vụ cụ thể, xác định trách nhiệm của cá nhân tập thể. Nâng cao nhận thức, trang bị kiến thức,

kỹ năng cho từng Đảng viên, cán bộ, giáo viên, nhân viên, huy động và sử dụng hợp lý, hiệu quả các nguồn lực để phòng chống và giảm nhẹ thiên tai cho toàn ngành, mà nhất là nhằm phòng tránh giảm thiểu mức độ thiệt hại, trong bối cảnh bị tác động bởi biến đổi khí hậu, trong đó chú trọng đến An toàn - An ninh - Sức khỏe cho các cơ sở giáo dục, CB-GV-NV và học sinh trên địa bàn Quận.

3. Yêu cầu

Các trường tổ chức các hoạt động thiết thực, hiệu quả, có chiều sâu; tập trung các hình thức giáo dục, tuyên truyền trực quan, sinh động, không phô trương hình thức và trên tinh thần tiết kiệm. Tăng cường tổ chức theo dõi các dự báo ảnh hưởng của biến đổi khí hậu, trên các kênh thông tin, làm cơ sở xây dựng các giải pháp hành động để phòng tránh hiệu quả, giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu xảy ra, đem đến môi trường An toàn - An ninh - Sức khỏe cho CB-GV-NV và học sinh.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Công tác tổ chức tuyên truyền

- Phổ biến, tuyên truyền và quán triệt các chủ trương, quan điểm của Chính phủ và của ngành cho cán bộ, giáo viên, nhân viên trong toàn ngành, phụ huynh và học sinh về hoạt động nhằm giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu (đính kèm tài liệu để các trường tham khảo phục vụ cho công tác tuyên truyền cho trường mình)

- Tổ chức tuyên truyền, trang bị cho cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh, những kiến thức cơ bản, nguyên nhân chính làm biến đổi khí hậu trái đất là do sự gia tăng các hoạt động tạo ra các chất thải khí, nhà kính, các hoạt động khai thác quá mức, các bể hấp thụ và bể chứa khí nhà kính như sinh khối, rừng, các hệ sinh thái biển, ven bờ và đất liền khác, có hành động đúng trong hoạt động ứng phó, phòng tránh nhằm giảm thiểu và thích ứng liên quan đến biến đổi khí hậu, thông qua các giờ sinh hoạt đầu tuần, tiết sinh hoạt chủ nhiệm, các hoạt động ngoài giờ, kỳ họp Hội đồng Sư phạm, môn học Địa lý;

- Tổ chức, tạo điều kiện cho CB-GV-NV tham gia các hội thảo chuyên đề, các lớp đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn kiến thức, các hội thi... về kiến thức biến đổi khí hậu của Quận, Ngành, Thành phố tổ chức, tất cả nhằm hạn chế tối đa sự gián đoạn các hoạt động dạy - học tại các trường.

2. Công tác bảo vệ môi trường

- Xây dựng văn hóa ứng xử thân thiện với môi trường trên cơ sở đổi mới tư duy, cách làm, hành vi ứng xử, ý thức trách nhiệm với thiên nhiên, môi trường trong nhà trường cho từng Đảng viên, CB-GV-NV và học sinh, tạo bước chuyển

biến mạnh mẽ từ nhận thức sang hành động cụ thể, lấy chỉ số quan tâm đầu tư cho hoạt động bảo vệ môi trường, kết quả bảo vệ môi trường cụ thể để đánh giá cho công tác tổ chức thực hiện;

- Nâng cao ý thức bảo vệ môi trường, gắn nhiệm vụ bảo vệ môi trường với phát triển kinh tế-xã hội nói chung và phát triển giáo dục nói riêng, nâng cao chất lượng môi trường đẩy mạnh xã hội hóa trong công tác bảo vệ môi trường;

- Bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu cũng phải thay đổi theo hướng có lợi trong hoạt động giáo dục, không để phát sinh và xử lý triệt để rác, nước thải sinh hoạt gây ô nhiễm môi trường xung quanh trong ngoài nhà trường, tạo môi trường “Sạch - Đẹp - An toàn” để CB-GV-NV và học sinh được hoạt động, làm việc, học tập An toàn - Thoải mái - Thoáng mát và sạch đẹp;

- Tăng cường đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục pháp luật, nâng cao hiểu biết, xây dựng các chuẩn mực, hình thành ý thức, lối sống, suy nghĩ, cách làm, hành vi ứng xử thân thiện với thiên nhiên, môi trường cho Đảng viên, CB-GV-NV và học sinh, tổ chức công tác kiểm tra, theo dõi, xử lý quyết liệt, giải quyết dứt điểm các vụ việc xảy ra về môi trường (nếu có);

- Sử dụng nước sạch, hợp vệ sinh, kiểm soát an toàn, xử lý ô nhiễm môi trường do hậu quả biến đổi khí hậu, triều cường. ngập lụt xâm nhập vào nhà trường. Nắm bắt kịp thời hệ thống các văn bản pháp luật hiện hành, các quy định, hướng dẫn về bảo vệ tài nguyên và môi trường.

3. Phòng Giáo dục và Đào tạo

- Xây dựng kế hoạch, thành lập Ban chỉ đạo, tập trung triển khai tổ chức, chỉ đạo các cơ sở giáo dục trên địa bàn Quận 4 thực hiện Chương trình hành động với một số hoạt động trọng tâm để ứng phó, giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu cụ thể như sau:

- Các trường tổ chức thành lập Ban chỉ đạo, cơ chế phối kết hợp giữa các cơ quan, ban ngành đoàn thể của Quận, tại địa phương nơi trường trú đóng để triển khai thực hiện chương trình hành động ứng phó, giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu;

- Tuyên truyền nâng cao nhận thức về công tác ứng phó với “Biến đổi khí hậu” gắn với phong trào “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”, tuyên truyền tổ chức phổ cập bơi công tác xây dựng trường học an toàn, phòng chống tai nạn thương tích; công tác tuyên truyền, giáo dục và phổ biến pháp luật, an toàn giao thông... của Bộ Giáo dục phát động đến CB-GV-NV, Đoàn viên và học sinh bằng những việc làm cụ thể (luôn chủ động trong công tác bảo vệ môi trường, tham gia các hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu, xung kích phòng

chống, khắc phục hậu quả thiên tai, duy trì nâng cao hiệu quả hoạt động bảo vệ tài nguyên, bảo vệ môi trường, bảo tồn đa dạng sinh học, khắc phục ô nhiễm, cải thiện chất lượng môi trường, điều kiện làm việc - giảng dạy - học tập - sinh hoạt, tạo mảng xanh trong khu vực xung quanh khuôn viên của nhà trường và địa phương nơi trường trú đóng);

- Đẩy mạnh việc thiết lập hệ thống quản lý, điều hành, thu thập, lưu trữ, xử lý thông tin, ứng dụng công nghệ thông tin của các trường, thường xuyên theo dõi thông tin, nội dung tuyên truyền của Ban chỉ đạo biến đổi khí hậu từ Thành phố, Quận, Ngành, cơ quan chính quyền địa phương nơi trường trú đóng trên các kênh, để thu thập các thông tin, các dự báo diễn tiến tình hình...trên cơ sở đó đề ra giải pháp và định hướng thực hiện giảm nhẹ và thích ứng khi có biến đổi khí hậu xảy ra;

- Phân công nhiệm vụ cụ thể cho các cá nhân, tập thể trong việc xây dựng và thực hiện các giải pháp giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu; hệ thống các văn bản pháp quy liên quan tới việc lồng ghép các vấn đề biến đổi khí hậu trong chương trình giảng dạy;

- Xây dựng tổ chức chương trình giảng dạy cho học sinh theo dạng tích hợp, tùy theo cấp học có lồng ghép, chọn lọc những kiến thức, hỗ trợ tâm lý học sinh trong các hoạt động giáo dục hoàn cảnh khẩn cấp được phối hợp trong giảng dạy để tránh chồng chéo, quá tải cho học sinh về công tác phòng chống, giảm nhẹ thiên tai, ứng phó với biến đổi khí hậu vào các môn học trong chương trình giảng dạy tại các trường, cụ thể:

+ **Đối với bậc Mầm non:** Trẻ em ở độ tuổi mầm non còn non nớt về thể lực, nhận thức và khả năng tư duy, thích ứng với biến đổi khí hậu còn hạn chế nên dễ bị tổn thương nhất, làm tăng bệnh tật..Tùy điều kiện thực tế nhà trường, thường xuyên tổ chức tuyên truyền, giáo dục cho trẻ về biến đổi khí hậu, chủ yếu thông qua các hoạt động vui chơi, chiếu phim, hình ảnh, phim tư liệu...có chuyển tải nội dung về biến đổi khí hậu, để giúp cho trẻ em sớm phát triển nhận thức nhận biết được những biểu hiện, nguyên nhân, hậu quả của biến đổi khí hậu để tự hình thành thói quen sử dụng hiệu quả, tiết kiệm năng lượng điện, nước, biết bảo vệ môi trường xung quanh và trên hết trẻ có kiến thức, kỹ năng và thái độ đúng về biến đổi khí hậu để ứng phó và giảm thiểu được tác động của biến đổi khí hậu đơn giản như biết mặc ấm khi trời lạnh, biết tìm nơi trú ẩn khi trời mưa hay gió lốc, trông và bảo vệ cây... ;

+ **Đối với cấp Tiểu học:** Tích hợp vào môn tự nhiên xã hội. Tùy điều kiện tình hình chương trình, các trường tổ chức lồng ghép giảng dạy có ít nhất mỗi học

kỳ có 02 tiết/lớp, nội dung giáo dục tuyên truyền theo hướng dễ nghe, dễ đọc, dễ hiểu, cần tập trung làm rõ vị trí, vai trò, ý nghĩa và những tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu, cạn kiệt tài nguyên, ô nhiễm môi trường (có báo cáo lịch chương trình thực hiện cụ thể của trường gửi về Phòng Giáo dục và Đào tạo thông qua địa chỉ Mail cho Thầy Tùng để làm cơ sở theo dõi và kiểm tra).

+ **Đối với cấp THCS:** Tích hợp các môn Vật lý, Hóa học, Sinh vật, Địa lý và Công nghệ hội. Tùy điều kiện tình hình chương trình, các trường tổ chức lồng ghép giảng dạy có ít nhất mỗi học kỳ 02 tiết/lớp. Nội dung giáo dục nêu bật lên biến đổi khí hậu đã và đang gây ra những những hậu quả nặng nề, mang lại những nguy cơ hiện hữu, ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống của con người, chứ không phải vấn đề gì xa xôi, của tương lai hay chung chung mơ hồ... Từ việc nhận thức được điều này, giúp học sinh có kiến thức vững vàng, sẽ tự nguyện tham gia và chủ động hưởng ứng những biện pháp chống biến đổi khí hậu được đưa ra.

- Trên cơ sở chương trình hoạt động chuyên môn của từng trường, các trường triển khai tổ chức đưa nội dung giáo dục, tuyên truyền ứng phó biến đổi khí hậu trong từng năm học. Chú ý, trong quá trình triển khai học phần này, các phương pháp dạy học sẽ được sử dụng linh hoạt như phương pháp thuyết trình, thảo luận nhóm hoặc tham quan thực tế hiện trường hiện (có báo cáo lịch chương trình thực hiện cụ thể của trường gửi về Phòng Giáo dục và Đào tạo thông qua địa chỉ Mail: phongtrao.pgdq4.tphcm@moet.edu.vn cho Thầy Tùng để làm cơ sở theo dõi và kiểm tra).

- Các trường triển khai tổ chức các hoạt động ngoại khóa cho học sinh liên quan tới công tác phòng chống và giảm nhẹ thiên tai, biến đổi khí hậu. Bên cạnh tuyên truyền vận động phụ huynh tham gia chương trình hành động của Quận và Ngành trong tầm nhìn chiến lược thích ứng với biến đổi khí hậu thông qua cuộc đại diện Cha, Mẹ học sinh.

- Tổ chức các hoạt động nói chuyện đề, tọa đàm, nhiều loại hình hoạt động hội thi tìm hiểu, treo băng dôn, khẩu hiệu... tập trung vào việc tuyên truyền và phổ biến kiến thức, khuyến khích các sáng kiến phản ánh chân thực các hành động và biện pháp thiết thực, nhằm giảm thiểu tác động và ứng phó với biến đổi khí hậu. Qua đó, sẽ giúp cho CB-GV-NV, Đoàn viên, học sinh và phụ huynh hiểu nắm được những kiến thức cơ bản, quan sát được các hiện tượng về biến đổi khí hậu, sự thay đổi nhiệt độ, lượng mưa, thời tiết cực đoan và thiên tai bất thường khó dự đoán ảnh hưởng đến đời sống, học tập, sinh hoạt.

- Tăng cường công tác tổ chức hướng dẫn, kiểm tra, giám sát và đánh giá kết quả thực hiện chương trình hành động của các trường (về mục tiêu, nhiệm vụ,

tiên độ, kết quả) cho chương trình hành động của ngành nói chung, các trường nói riêng.

4. Trách nhiệm Hiệu trưởng

- Hiệu trưởng các trường chịu trách nhiệm chỉ đạo, xây dựng kế hoạch và tổ chức triển khai tại trường mình; cụ thể hóa các mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ trong kế hoạch của Quận triển khai;

- Tổ chức thành lập và ra Quyết định Ban chỉ đạo chương trình hành động thích ứng với biến đổi khí hậu của trường mình, phân công phân nhiệm cụ thể cho từng thành viên. Tham gia tích cực và thực hiện đúng các chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước, những quy định của trường và địa phương trong công tác ứng phó trong việc biến đổi khí hậu;

- Tổ chức phối hợp chặt chẽ với cơ quan chính quyền địa phương nơi trường trú đóng trong việc nắm bắt thông tin về tình hình biến đổi khí hậu xảy ra, tổ chức phòng tránh, giảm thiểu, thích ứng và khắc phục hậu quả để lại biến đổi khí hậu;

- Tổ chức các hoạt động có trọng tâm, có chủ đề, thể hiện dưới hình thức để giáo dục tuyên truyền bằng các hoạt động như tổ chức các Hội thi, bài viết thuyết trình, thi vẽ tranh...đề tạo điều kiện cho học sinh tiếp cận để thu thập thông tin, giới thiệu những hành động tích cực hoặc có các ý tưởng, sáng kiến và giải pháp ứng phó biến đổi khí hậu cụ thể tại trường, gia đình và cộng đồng cụ thể như:

+ Tổ chức duy trì việc thay thế các bóng đèn tiêu thụ điện năng lớn bằng bóng đèn tiết kiệm điện; thực hiện phong trào phủ xanh các khu đất trống, trồng thêm cây xanh trong và ngoài khu vực trường học, tạo môi trường thoáng mát, sạch đẹp, đây cũng là biện pháp thiết thực để nâng cao ý thức bảo vệ môi trường và giảm ảnh hưởng của khí thải;

+ Quan tâm đầu tư, xây dựng phương án quản lý, tổ chức bố trí phù hợp cho sinh hoạt, làm việc, sử dụng phương tiện dụng cụ, nguồn nước sinh hoạt, xử lý rác, xử lý tình trạng bị ngập nước khi có triều cường đối với các trường chịu ảnh hưởng, an toàn vệ sinh thực phẩm đối với căn tin, trường có bán trú, luôn được kiểm tra thường xuyên, góp phần đem đến sự an toàn - an ninh - sức khỏe, không làm gián đoạn thời gian học của học sinh nói riêng và cho nhà trường nói chung;

- Trong từng năm học, tiếp tục chủ động triển khai tổ chức các hoạt động gắn phong trào của ngành, để giáo dục tuyên truyền như: “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”; “Xây dựng trường học an toàn, phòng chống tai nạn thương tích”; “An toàn giao thông”, “Tuyên truyền, giáo dục và phổ biến

pháp luật”; “Phổ cập bơi cho học sinh” đặc biệt tiếp tục duy trì triển khai thực hiện ở cấp Tiểu học (học sinh lớp 3).

- Tổ chức tích hợp lồng ghép chương trình giảng dạy vào các môn học phù hợp cho từng cấp học, xây dựng bài giảng phù hợp với mục tiêu và nội dung cơ bản của học phần nhằm đảm bảo kế hoạch đào tạo của nhà trường, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên bộ môn và học sinh trong quá trình đưa nội dung biến đổi khí hậu vào tiết học để giảng dạy (theo nội dung nêu trên tại khoản II mục 3);

- Tổ chức tốt công tác phòng cháy chữa cháy theo Luật định, dự trữ nước sinh hoạt và phục vụ cho công tác ứng phó biến đổi khí hậu, thường xuyên quan tâm, tiếp tục duy trì trật tự an toàn giao thông trước cổng trường, an ninh trật tự trong và ngoài trường học, bố trí tạo thêm mảng xanh, trồng cây xanh khi có điều kiện trong khu vực xung quanh nhà trường và nhất là luôn trong tư thế sẵn sàng “Chuẩn bị ứng phó, giảm nhẹ thiên tai, giáo dục trong hoàn cảnh khẩn cấp” với biến đổi khí hậu xảy ra.

- Hiệu trưởng chủ động đề xuất dự trù nguồn kinh phí hàng năm, các cơ chế chính sách, giải pháp thực thi, để thực hiện chương trình hành động, các nhiệm vụ của trường,. Đồng thời, huy động từ các nguồn khác của các tổ chức, cá nhân trong nước và ngoài nước thuộc mọi thành phần kinh tế và xã hội trong việc ứng phó biến đổi khí hậu.

- Tổ chức công tác kiểm tra, giám sát và đánh giá định kỳ về mục tiêu, nhiệm vụ, tiến độ, kết quả của chương trình hành động vào hàng năm và thực hiện báo cáo theo yêu cầu trong từng thời gian cụ thể. Trong quá trình tổ chức thực hiện chương trình hành động, nếu xét thấy cần đề xuất, các trường chủ động báo cáo bằng văn bản cho Lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 xem xét để trình Lãnh đạo Quận giải quyết, nhằm giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu xảy ra.

IV. TIẾN ĐỘ THỰC HIỆN :

- **Từ ngày 30/10/2021 - 03/11/2021:** Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 xây dựng kế hoạch hành động ứng phó với “Biến đổi khí hậu” để triển khai và chỉ đạo các cơ sở giáo dục trên địa bàn Quận tổ chức thực hiện;

- **Từ ngày 05/11/2021 –**

- **10/11/2021:** Các trường xây dựng kế hoạch và Quyết định thành lập Ban chỉ đạo hành động ứng phó biến đổi khí hậu trong năm học 2021-2022. Trên cơ sở điều kiện tình hình về kế hoạch hoạt động chuyên môn của các cơ sở giáo dục, tổ chức lịch phân phối tiết dạy học lồng ghép vào chương trình giảng dạy của

năm học, các môn học đã triển khai trên tại khoản III - Mục 4 gửi về Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 vào ngày **15/11/2021** cho Thầy Tùng bằng văn bản để theo dõi và tổng hợp, làm cơ sở cho công tác tổ chức kiểm tra sau này (kiểm tra ngẫu nhiên);

- Định kỳ các cơ sở giáo dục báo cáo kết quả tình hình thực hiện Chương trình hành động ứng phó biến đổi khí hậu để phục vụ cho công tác báo cáo khi có yêu cầu. Cụ thể:

+ Vào ngày 10/12 hàng năm;

+ Báo cáo Sơ kết (06 tháng): ngày 10/6/2023; ngày 15 tháng 12 năm 2025 và ngày 15 tháng 6 năm 2028

+ Báo cáo tổng kết: Vào ngày 10/12/ 2030.

Trên đây là nội dung kế hoạch Chương trình hành động ứng phó biến đổi khí hậu của Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến 2050./.

Nơi nhận:

- Sở GD&ĐT (Phòng CTTT);
- TT.UBND Quận 4;
- TT BCD Quận 4;
- Lãnh đạo phòng GD&ĐT;
- Hiệu trưởng các trường MN;TH,THCS;
- Lưu: VT,CTTT.

TRƯỞNG PHÒNG

Has
Đoàn Bội Ngọc